

Protokoll fört vid enskild föredragning

Finansavdelningen
Allmänna byrån, F1

Beslutande
Minister
Mats Perämaa

Föredragande
Avdelningschef
Björn Snis

Justerat
Omedelbart

Nr 8

Administrationsbeskrivning för EU:s facilitet för
återhämtning och resiliens

ÅLR 2022/6845

Beslut

Beslutades att fastställa administrationsbeskrivningen för EU:s facilitet för återhämtning och resiliens enligt **bilaga 1, F125E07**.

Administrations- beskrivning

**FÖRVALTNINGEN AV, TILLSYNEN ÖVER OCH GRANSKNINGEN AV
EUROPEISKA UNIONENS FACILITET FÖR ÅTERHÄMTNING OCH
RESILIENS**

Dnr: 2022/6845

Datum: 1.4.2025

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

1. Allmänt

1.1. Information lämnas av

Medlemsstatens namn: Åland, Finland

Huvudsaklig kontaktperson:

Avdelningschef Björn Snis, finansavdelningen, Ålands landskapsregering

E-post: bjorn.snis@regeringen.ax

Tel nr.: 018-25 000

1.2. Administrationsbeskrivningens syfte

I denna administrationsbeskrivning regleras förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av projekt som beviljats inom ramen för Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens. Vid genomförandet av faciliteten ska medlemsstaterna enligt artikel 22.1 i förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (nedan *RRF-förordningen*), i egenskap av mottagare eller låntagare av medel inom ramen för faciliteten, vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda unionens ekonomiska intressen och för att säkerställa att användningen av medel i samband med åtgärder som stöds av faciliteten är förenlig med tillämplig unionsrätt och nationell rätt, i synnerhet vad gäller förebyggande, upptäckt och korrigerande av bedrägerier, korruption och intressekonflikter.

Syftet med administrationsbeskrivningen är att säkerställa att Åland som mottagare av medel uppfyller de skyldigheter som ankommer på olika myndigheter vid genomförandet av faciliteten. I administrationsbeskrivningen framgår de kontroll- och revisionsuppgifter som gäller Åland på grundval av RRF-förordningen och rådets genomförandebeslut om Finlands plan för återhämtning och resiliens¹, där de åländska projekten ingår. Avsikten med administrationsbeskrivningen är att klart definiera myndigheterna som är ansvariga för förebyggande, upptäckande och korrigerande av bedrägerier, korruption och intressekonflikter.

¹ [Sustainable Growth Programme for Finland - Recovery and Resilience Plan \(valtioneuvosto.fi\)](https://valtioneuvo.fi/en/sustainable-growth-programme-for-finland-recovery-and-resilience-plan)

1.3. Definitioner

RRF-förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens.

Finlands plan för återhämtning och resiliens Den av Europeiska unionens råd godkända plan för återhämtning och resiliens där de åländska projekten ingår.

Förvaltningsförklaring en förklaring om att medlen använts för avsett ändamål, att de uppgifter som lämnats tillsammans med begäran om utbetalning är fullständiga, korrekta och tillförlitliga, och att de kontrollsystem som införts ger tillräckliga garantier för att medlen har förvaltats i enlighet med alla tillämpliga regler, särskilt regler för undvikande av intressekonflikter och förebyggande av bedrägerier, korruption och dubbel finansiering från faciliteten och andra unionsprogram i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning.

Stödmyndighet en myndighet eller en juridisk person som sköter uppgifter som hör till stödmyndigheten och beviljar stödmottagaren stöd eller använder anslag som motsvarar de medel från faciliteten för återhämtning och resiliens som anvisats stödmyndigheten för ett projekt som stödmyndigheten själv genomför.

Stödmottagare en fysisk eller juridisk person som stödmyndigheten har beviljat stöd samt stödmyndigheten, när den använder anslag som motsvarar de medel från faciliteten för återhämtning och resiliens som anvisats stödmyndigheten för ett projekt som myndigheten själv genomför.

Inom den åländska resiliensplanen finns utöver stödmyndigheten även en funktion för kontroller och revisioner som utförs av Landskapsrevisionen. Därutöver finns en kontrollmyndighet som utöver kontroll, ger råd och anvisningar samt övervakar förverkligandet av den åländska resiliensplanen. Se närmare beskrivning av roller under kapitel 2.

1.4. Förvaltningsstruktur

Enligt 18 § 1 mom. självstyrelselag (1991:71) för Åland har Åland lagstiftningsbehörighet i frågor om bland annat näringsverksamhet (punkt 22) och främjande av sysselsättningen (punkt 23). De rättsområden som anknyter till de sex grundpelarna i tillämpningsbestämmelsen för artikel 3 i RRF-förordningen hör huvudsakligen under landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. Beviljandet och utbetalningen av stöd till projekt finansierade med medel ur Europeiska

unionens facilitet för återhämtning och resiliens samt förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av projekten har således ansetts tillhöra åländsk behörighet.

För förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av projekt som beviljats inom ramen för Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens utför Landskapsrevisionen och finansavdelningen vid Ålands landskapsregering de uppgifter som framgår av denna administrationsbeskrivning. Enligt 28 § landskapslag (2012:69) om landskapets finansförvaltning har även ledningen för varje förvaltningsenhet inom landskapsförvaltningen ansvar för att den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig. Enligt 56 § lagtingsordning (2011:97) för Åland övervakar lagtinget landskapets finanser och hur budgeten iakttas. För revisionen av dessa finns under lagtinget en oberoende revisionsmyndighet som svarar för revisionen av landskapets finanser och iakttagandet av budgeten.

1.5. Projekt som omfattas av faciliteten för återhämtning och resiliens på Åland

1.5.1. Investerings- och reformpaket på Åland (P1C1I3)

Målet med investeringen är att främja produktionen av förnybar energi på självstyrande Åland. Investeringen består av stöd till den förberedande fasen av ett havsbaserat vindkraftsprojekt och till solenergiproduktion.

Ålands regering uppskattar att det kommer att ta tio till femton år att färdigställa det havsbaserade vindkraftsprojektet i sin helhet. Den producerade energin förväntas huvudsakligen överföras till det finska och/eller svenska fastlandet och därmed till de nationella distributionsnäten. Investeringen ska stödja planerings- och förberedelsefasen, som förväntas pågå fram till 2024.

Åland har i sin energi- och klimatstrategi satt som mål att bygga en solkraftskapacitet på 17 MW fram till 2030. Investeringen ska ge stöd till projekt för produktion av solenergi som främjas av företag, kommuner eller samhällen. Projekten ska genomföras mellan 2021 och 2026.

Investeringen genomförs av infrastrukturavdelningen vid Ålands landskapsregering.

1.5.1.1 Rapportering

Mål och delmål

Delmål/Mål	Namn	Kvalitativa indikatorer (för delmål)	Kvartal	År
Delmål	Offentliggörande av första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland	Offentliggörande av första ansökningsomgången på Ålands regerings webbplats	Q2	2022
Delmål	Färdigställande av de projekt som fått stöd	Rapporter om slutförda projekt	Q2	2026

Gemensamma indikatorer

Gemensam indikator	Mätare
Ytterligare operativ kapacitet installerad för förnybar energi	MW

Operationella villkor

LR kompletterar senare

1.5.2. Höja kompetensnivån och förnya det kontinuerliga lärandet, digitalisering och modernisering av utbildningen på Åland (P3C2I3)

Målen med investeringen är att höja kvaliteten på de färdigheter som utbildningssystemet ger, stärka möjligheterna till livslångt lärande samt stödja skapandet av arbetstillfällen och företagande på Åland.

Åtgärden består av att i) införa studentcentrerad digital utbildning i all högre utbildning, från kandidatexamen till forskarutbildning (detta ska göra det möjligt för allt fler studenter att delta i högre utbildning oavsett fysiskt avstånd eller olika livssituationer, inklusive att kombinera arbete och studier), ii) uppdatera och utveckla högskolornas digitala väglednings- och förvaltningssystem så att det också kan integreras i den nationella databasen och de nationella

ekosystemen för digitalt kontinuerligt lärande (detta ska säkerställa lika villkor för studier på Åland jämfört med andra finländska högskolor och universitet), iii) inrätta två nya kandidat- och masterprogram inom områdena digitalisering, automatisering och förnybar energi (detta ska främja forskning, utveckling och innovation inom studiernas ämnesområden).

Investeringen ska vara genomförd senast den 31 december 2025.

Investeringen genomförs av myndigheten Högskolan på Åland.

1.5.2.1 Rapportering

Mål och delmål

Delmål/Mål	Namn	Kvantitativa indikatorer (för mål)			Kvartal	År
		Måttenhet	Utgångsvärde	Målvärde		
Mål	Andel moderniserade kurser med betydande digitala inslag i högskoleutbildningen på Åland	% (procentandel)	10	70	Q4	2025

Gemensamma indikatorer

Gemensam indikator	Mätare
Användare av nya och uppgraderade offentliga digitala tjänster, produkter och processer	Användare/år

Operationella villkor

LR kompletterar senare

1.5.3. Införa ett personcentrerat digitalt informationssystem på Åland (P4C1I5)

Syftet med denna investering är att skapa ett modernt informationssystem för hälso- och sjukvård på Åland, som ska vara kompatibelt med behoven hos både kommunala socialvårdsorganisationer och privata aktörer.

Åtgärden utgörs av stöd till att i) utveckla kundcentrerade processer baserade på patienternas behov, värderingar och preferenser, ii) utveckla digitala tjänster som gör det möjligt för patienterna att delta, iii) utveckla informations- och processtrukturer som grund för att skapa patientöversikter och en samordnad behandlingsplan, iv) ta fram en samordnad behandlingsplan som integrerar alla patienters behandlingsplaner i social- och hälsovården, v) utveckla och genomföra standarder för elektroniskt datautbyte och system för medicinska journaler som gör det möjligt att förbättra förebyggande insatser, diagnostisering, behandling och läkemedelshantering. vi) utveckla digitala informationstjänster som stöder samarbete mellan vårdenheter och organisatoriska evenemang, både regionalt och tillsammans med det nationella hälso- och sjukvårdssystemet i Finland och Sverige, och vii) bidra till utvecklingen och genomförandet av standarder för hälsoresultat.

Investeringen ska vara genomförd senast den 30 juni 2026.

Investeringen genomförs av myndigheten Ålands hälso- och sjukvård.

1.5.3.1 Rapportering

Mål och delmål

Delmål/Mål	Namn	Kvantitativa indikatorer (för mål)			Kvartal	År
		Måttenhet	Utgångsvärde	Målvärde		
Mål	Andel kommunala social- och hälsovårdstjänster och/eller privata vårdföretag som har infört hälsoinformationssystemet	% (procentandel)	0	80	Q2	2026

Gemensamma indikatorer

Gemensam indikator	Mätare
Användare av nya och uppgraderade offentliga digitala tjänster, produkter och processer	Användare/år

Operationella villkor

LR kompletterar senare

2. Myndigheter och deras uppgifter

2.1 Landskapsrevisionens uppgifter

Landskapsrevisionen är en oberoende granskare av medlen från faciliteten för återhämtning och resiliens. Landskapsrevisionens rätt att granska regleras i LL(2013:25) om Landskapsrevisionen. Finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet har enligt Finlands återhämtnings- och resiliensplan, avsnitt 3.1 och 5 § lag om förvaltningen av tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens i uppgift att utföra kontroller och revisioner, samt utföra en sammanfattning av revisionen. Finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet ska avtala med Landskapsrevisionen om att Landskapsrevisionen utför de kontroller och revisioner på Åland som hänför sig till faciliteten för återhämtning och resiliens. Avtalet bifogas denna administrationsbeskrivning. Uppdraget omfattar följande uppgifter

- 1) granska fullgörandet av de uppgifter som föreskrivits för eller ålagts Ålands landskapsregering,
- 2) kontrollera om stödmottagarna har använt stödet i enlighet med de bestämmelser, föreskrifter och villkor som gäller stödet och om målen för användningen av stödet har uppnåtts,
- 3) genomföra revisioner, i enlighet med ett separat avtal, utifrån ett urval och anvisningar som utarbetats av finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet samt rapportera resultaten av revisionerna till finanscontrollerfunktionen, som inkluderar uppgifterna i det revisionssammandrag som ska sändas till kommissionen.

2.2 Stödmyndighetens uppgifter

Finanscontrollerfunktionen vid budget- och finansieringsbyrån vid Ålands landskapsregerings finansavdelning, ska i egenskap av stödmyndighet, i samråd med projekten som genomförs i resiliensplanen, utföra följande uppgifter

- 1) ansvara för uppgifterna i anknytning till beviljandet av stödet,
- 2) följa upp användningen av stödet i enlighet med punkt 2.2.1 samt ansvara för att de uppgifter om användningen av stödet, om uppnåendet av de för stödet uppställda målen och om tillsynen över och revision av stödet som anmäls till Statskontoret är kompletta och felfria,
- 3) inom en av kontrollmyndigheten vid landskapsregeringen utsatt tidsfrist till kontrollmyndigheten lämna in stödmyndighetens förvaltningsförklaring enligt artikel 22.2 c RRF-förordningen,
- 4) upprätta och upprätthålla en beskrivning av förvaltnings- och övervakningssystemet för de stöd som stödmyndigheten beviljat och själv använt, och
- 5) säkerställa att det finns ett principbeslut som ålägger stödmyndigheten att anmäla brott i samband med användningen av återhämtnings- och resiliensmedlen. Information om oegentligheter och/eller andra brister ska rapporteras till Landskapsrevisionen och kontrollmyndigheten skriftligen.

Stödmyndigheten ska administrativt skilja på uppgifterna för beviljande av och tillsyn över stödet från uppgifterna i anknytning till genomförandet av sådana projekt som stödmyndigheten själv verkställer. När stödmyndigheten samtidigt är stödmottagare ska stödmyndigheten säkerställa att det för genomförandet av och tillsynen över projektet finns olika funktioner. Principen om fyra ögon tillämpas när det är relevant.

Dokumentation som stödmyndigheten upprättat i samband med faciliteten för återhämtning- och resiliens ska sparas under fem år efter slutbetalningen.

2.2.1 Rapportering

Stödmyndigheten ska inom ramen för uppföljningen av och tillsynen över användningen av stöd inhämta följande uppgifter från stödmottagarna och trots sekretessbestämmelser anmäla dem till Statskontoret för uppföljning av och tillsyn över genomförandet av planen för återhämtning och resiliens:

- 1) uppgifter om ansökan, beviljande, utbetalning, uppföljning, upphörande med utbetalning, återbetalning, inspektioner, återkrav och andra följdåtgärder i fråga om stöd samt behövliga

- uppgifter om bedömning och uppföljning av genomförandet av principen orsaka inte betydande skada enligt artikel 2.6 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens,
- 2) uppgifter om hur delmål och mål i planen för återhämtning och resiliens förverkligats enligt artikel 27 i RRF-förordningen två gånger årligen senast den 30 april och den 15 oktober,
 - 3) de uppgifter som avses i artikel 22.2 d i–iv i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens,
 - 4) de uppgifter om gemensamma indikatorer som avses i artikel 29.4 i RRF-förordningen två gånger årligen senast den 28 februari och den 31 augusti.

Rapportering över punkt 2 och 4 ska ske på engelska. I övrigt sker rapportering på svenska.

Finansministeriet och landskapsregeringen har kommit överens om hur information och uppgifter ska insamlas i ett samförståndsavtal mellan finansministeriet och landskapsregeringen angående insamling och lagring av information och utlämnande av dokument. Avtalet bifogas denna administrationsbeskrivning.

Stödmottagarna ska på begäran av stödmyndigheten lämna de uppgifter som behövs för att myndigheterna ska kunna uppfylla kraven på rapportering.

Landskapsregeringen tillämpar Statskontorets anvisningar för rapporteringen av RRF-medlen. Statskontoret anvisningar finns här²: [Genomförande och uppföljning av Finlands plan för återhämtning och resiliens - Statskontoret](#)

Stödmyndigheten och Landskapsrevisionen ska trots sekretessbestämmelser anmäla inspektioner som utförts med bakgrund av denna administrationsöverenskommelse och överlämna inspektionsrapporter över dem till Statskontoret.

² <https://www.valtiokonttori.fi/sv/tjanst/genomforande-och-uppfoljning-av-finlands-plan-for-aterhamtning-och-resiliens/#stod-och-anvisningsmaterial>

2.3 Kontrollmyndighetens uppgifter

Allmänna byråns funktion för intern styrning och kontroll vid Ålands landskapsregerings finansavdelning ska, i egenskap av kontrollmyndighet, utföra följande uppgifter

- 1) ge råd och vägledning till stödmyndigheten och stödmottagarna vid inlämnande av uppgifterna i avsnitt 2.2.1,
- 2) verifiera att de av stödmyndigheten inlämnade uppgifterna innehåller samtliga fastställda och föreskrivna uppgifter som avses i avsnitt 2.2.1,
- 3) för Landskapsrevisionen, finansministeriet samt Europeiska unionens behöriga institutioner, organ och byråer utgående från de uppgifter som den har samlat in eller på annat sätt producera de uppgifter och utredningar som dessa kräver för skötseln av sina lagstadgade uppgifter,
- 4) övervaka att de myndigheter som ansvarar för de åtgärder som ålagts Åland genomför återhämtnings- och resiliensplanen på behörigt sätt, och inom utsatt tid till finansministeriet lämna in en förvaltningsförklaring enligt artikel 22.2 c i RRF-förordningen av ledningen för Ålands landskapsregering över stöd beviljade av stödmyndigheten och stöd som myndigheten själv använt,
- 5) utöva kontroll över och verifiera genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen och användningen av medlen från faciliteten för återhämtning och resiliens,
- 6) utöva tillsyn över och verifiera att stödmyndigheten korrigerar fel och brister i förvaltningen eller användningen av stödet som observerats i samband med tillsyn och inspektion utförd av Europeiska unionens behöriga institutioner, organ eller byråer, Landskapsrevisionen, finansministeriet, kontrollmyndigheten eller stödmyndigheten själv, och
- 7) vid behov genom beslut ålägga stödmyndigheten att inom utsatt tid rätta till fel och brister som kontrollmyndigheten observerar vid utförandet av verifierings- och tillsynsuppgifterna som avses i punkt 2, 4 och 5.

3 Kommunikation

Kommunikation och synlighet hör nära samman med EU:s program. Alla mottagare av EU-finansiering har en allmän skyldighet att meddela finansieringens ursprung och säkerställa EU-finansieringens synlighet. I kommunikationen är det bra att lyfta fram hur projektet främjar genomförandet av EU:s prioriteringar.

EU:s emblem är det viktigaste visuella emblemet som används för att påvisa finansieringens ursprung och säkerställa EU-finansieringens synlighet. Alla som får EU-finansiering, förvaltningsmyndigheter och samarbetspartner ska använda EU:s emblem i sin kommunikation.

De som fått finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens ska i sin kommunikation använda unionens emblem, där det står Finansieras av Europeiska unionen – NextGenerationEU.

4 Personuppgiftsbehandling

Stödmyndigheten ska på ett vederbörligt och enhetligt sätt rapportera uppgifter om de verkliga ägarna och förmånstagarna för stödmottagare eller entreprenörer inom projekt som förverkligas med medel från Finlands återhämtnings- och resiliensplan till Statskontoret enligt punkt 2.2.1. Uppgifter om de verkliga ägarna och förmånstagarna samlas in bland annat för att möjliggöra övervakning och bekämpning av intressekonflikter, bedrägerier och penningtvätt.

Stödmyndigheten ska samla in alla nödvändiga uppgifter om stödmottagare, entreprenörer och underleverantörer i enlighet med egen understöds-, finansierings- och upphandlingspraxis, när stödmottagaren fattar beslut om upphandling, finansiering eller understöd. Stödmyndigheten samlar in uppgifter om verkliga ägare och förmånstagare antingen genom att begära uppgifterna av stödmottagarna eller entreprenörerna eller genom att utnyttja befintliga registeruppgifter.

Stödmottagaren ska i enlighet med dataskyddslagstiftningen meddela dem som ansöker om stöd och dem som deltar i upphandlingar om insamlingen av och användningssyftet för personuppgifter om verkliga ägare och förmånstagare i finansieringsmeddelanden och upphandlingsannonser.

5 Europeiska unionens institutioners, organs och byråers rätt att få uppgifter och inspektionsrätt

Bestämmelser om Europeiska kommissionens, Europeiska byråns för bedrägeribekämpning, revisionsrättens och Europeiska åklagarmyndighetens rätt att få uppgifter och utföra inspektioner finns i Europeiska unionens lagstiftning. Stödmottagaren ska samarbeta med Europeiska unionens behöriga institutioner, organ och byråer när dessa utnyttjar sin lagstadgade rätt att få uppgifter eller inspektionsrätt.

Bilaga1: Samförståndsavtal mellan finansministeriet och Ålands landskapsregering

Bilaga2: Samförståndsavtal mellan finansministeriet och Landskapsrevisionen